

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія

ПЕДАГОГІКА

СОЦІАЛЬНА РОБОТА

Випуск 30

Ужгород – 2014

УДК 371; 378; 364
ББК 88.8

Науковий вісник Ужгородського національного університету:
Серія «Педагогіка. Соціальна робота». – № 30

Редакційна колегія

- Головний редактор:** *Козубовська І.В. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціології і соціальної роботи УжНУ*
- Заступник головного редактора:** *Бартош О.П. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціології і соціальної роботи УжНУ*
- Відповідальний секретар:** *Опачко М.В. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки УжНУ*
- Члени редколегії:**
- Гвоздяк О.М. кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри німецької філології УжНУ*
- Росул В.В. кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки УжНУ*
- Староста В.І. доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки УжНУ*
- Щербан Т.Д. доктор психологічних наук, професор кафедри психології УжНУ*
- Поліщук В.А. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи Тернопільського національного педагогічного університету ім.В.Гнатюка*
- Поліщук Ю.Й. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки Тернопільського національного педагогічного університету ім.В.Гнатюка*

Рекомендовано до друку Вченою Радою ДВНЗ
«Ужгородський національний університет»,
протокол № 9 від 29 травня 2014 року

Журнал включено до переліку наукових фахових видань
з педагогічних дисциплін, затвердженого постановою
Президії ВАК України № 1-05/4 від 26 травня 2010 року.

З М І С Т

Авраменко Квітослава. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	7
Алмашій Іван. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДІ ПРИРОДОЦЕНТРИЧНОГО ТИПУ В ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	9
Бабинець Мирослава. ВЕРБАЛЬНІ І НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ СПІЛКУВАННЯ В МЕНЕДЖМЕНТІ	13
Бартош Олена. ДО ПРОБЛЕМИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ	14
Бедевельська Маріана. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ОСНОВІ КОМПЕНЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ	18
Бигар Любомир. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ІСТОРИЧНИХ ЕТАПІВ РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ.....	21
Бичок Алла. ПОЛІКУЛЬТУРНЕ НАВЧАННЯ США: СПІЛЬНІСТЬ ЦІЛЕЙ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА РІДНОЇ МОВИ.....	23
Білорус Андрій. ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ – ОДИН ІЗ ФАКТОРІВ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ.....	26
Блажук Олександр, Островська Надія. ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА – СУЧАСНА ФОРМА ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	28
Бодруг Наталія. МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ З ДИСЦИПЛІН ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	30
Водяна Ольга. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИК У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ СІМЕЙ, В ЯКИХ ПЕРЕБУВАЮТЬ ДІТИ ПІД ОПІКОЮ	34
Гапонова Олена. МЕТОДИ І ФОРМИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ УМІНЬ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	37
Гінсіровська Ірина. «ОРГАНІЗАЦІЯ УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» ЯК СПЕЦКУРС У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	39
Годованець Наталія. КОМУНІКАТИВНИЙ МЕТОД ЯК ЗАСІБ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	42
Горішна Надія. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ В УКРАЇНІ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ	44
Демчак Маріанна. ІДЕЇ ПОЛІКУЛЬТУРНОСТІ ПЕДАГОГІВ ДОБИ ПРОСВІТНИЦТВА У ПРАКТИЦІ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	47
Демянчук Михайло. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	50
Єгорова Вероніка. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ВИЩІЙ ОСВІТІ.....	52
Карбованець Олена. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ	55
Кобрій Ольга, Брода Мар'яна. РОЗВИТОК ІДЕЇ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ ЗМІСТУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ВЧИТЕЛЯ ВПРОДОВЖ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.	57
Козолуп Марія. МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УНІВЕРСИТЕТАХ США	60
Козубовська Ірина. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ФАХІВЦІВ ШКІЛЬНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ В США.....	63
Козубовський Ростислав. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ НЕПОВНОЛІТНІХ.....	65
Корольова Тетяна. МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ У ПРОЦЕСІ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	66
Кошманюк Мар'яна. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	69
Кравчина Тетяна. ДО ПИТАННЯ ВІДБОРУ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	73
Кульчицький Віталій. ФІЛОСОФСЬКО-СВІТОГЛЯДНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ (ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ).....	76
Лабінська Богдана. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИЧНИХ ІДЕЙ КАРЛА ТУМЛІРЦА У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРЯМОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ НА БУКОВИНІ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ПЕРША ПОЛОВИНА ХХ СТ.)	79
Леврінц Маріанна. ЦІЛІ В СТРУКТУРІ МОТИВАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	82
Лещук Галина. ВЗАЄМОДІЯ ШКОЛИ ТА СІМ'Ї У ПРОФОРІЄНТАЦІЙНІЙ РОБОТІ З УЧНЯМИ	84
Логвиненко Тетяна. ВИЩА ОСВІТА ДАНІЇ, НОРВЕГІЇ, ШВЕЦІЇ У СУЧАСНОМУ ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ВИМИРІ	86
Мартинів Олег. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ШЛЯХОМ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	89
Марфинець Надія. ОБГРУНТУВАННЯ ЗМІСТУ ЛІТЕРАТУРНОГО КРАЄЗНАВСТВА ДЛЯ 5 КЛАСУ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАКАРПАТТЯ	92
Машкаринець-Бутко Анжеліка. ТРУДОВЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В ІНТЕРНАТНИХ ЗАКЛАДАХ ЗАКАРПАТТЯ	95

Мешко Галина. КУРС «ПРОФЕСІЙНЕ ЗДОРОВ'Я ПЕДАГОГА» В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЗДОРОВ'ЯТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	98
Михайлишин Уляна. РОЗВИТОК ЛІНГВІСТИЧНОЇ ОСВІТИ ЗА КОЗАЦЬКОЇ ДОБИ	100
М'ясковський Михайло. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В МІЖНАРОДНОМУ КОНТЕКСТІ.....	103
Нахаєва Ярина. ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОНЯТЬ У РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	106
Новакова Любов. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУПАХ.....	109
Омельчук Олександр. ПЕДАГОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ «ХУДОЖНЯ ОБРОБКА МАТЕРІАЛІВ».....	111
Опачко Магдалина. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ МЕТОДИЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИКИ.....	114
Павленко Анатолій. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ І ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНТЕКСТНОГО НАВЧАННЯ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ...	117
Павлишин Галина. МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРИ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	119
Палихата Елеонора. ПІДГОТОВКА УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛОВИХ ЗНАКІВ У ДІАЛОГІЧНИХ ТЕКСТАХ І РЕПЛІКАХ	122
Пасічник Олена. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДІЛОВИХ ІГОР НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ	125
Петришин Людмила. ЗМІСТОВИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	127
Поліщук Віра. ТЕХНОЛОГІЇ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА.....	131
Поліщук Юрій. ПРАВОВІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	134
Попович Ірина. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ-ДОСЛІДНИКА У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ	137
Поплавська Олена. ОСОБЛИВОСТІ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІСТІВ.....	138
Приходькіна Наталія. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ "ПЕРЕВЕРНЕНОГО НАВЧАННЯ" У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	141
Пришляк Оксана. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ СФЕРИ	144
Ратинська Оксана. ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЗДОРОВ'Я У ПІДЛІТКІВ	147
Рябець Ірина. ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ЗА РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ.....	150
Серховець Сергій. СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ДО КІНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	153
Слозанська Ганна. СУПЕРВІЗІЯ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ: ОСНОВНІ ПІДХОДИ ТА ПРИНЦИПИ	155
Смук Оксана, Козубовський Максим. СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМ	159
Сопотницька Олена. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ ВЛАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТЕХНОЛОГІЇ З УРАХУВАННЯМ ЗДІБНОСТЕЙ ТА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	161
Сорока Ольга. ДИТЯЧИЙ МАЛЮНОК: ХАРАКТЕРИСТИКА, МОЖЛИВОСТІ	164
Суслов Тарас. СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ЕКОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	167
Трухан Марія. МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	170
Хмурина Тетяна. АНАЛІЗ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ЗРІЛОСТІ У МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ.....	173
Царенко Оксана. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	176
Цвяк Лариса. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	178
Чудик Андрій, Діденко Олександр. СУТНІСТЬ, ЗМІСТ, ОСОБЛИВОСТІ ТА СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ І ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ В ПРОЦЕСІ ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	180
Шелевер Оксана. ДІАГНОСТИЧНА РОБОТА В СИСТЕМІ СУПРОВОДУ ВИХОВАНЦІВ ІНТЕРНАТНИХ ЗАКЛАДІВ	183
Школяр Наталія. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ КУЛЬТУРОЛОГІЇ.....	186
Шлюз Беата. ВИБРАНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З БЕЗДОМНИМИ В ПОЛЬЩІ (НА ПРИКЛАДІ ПІДКАРПАТСЬКОГО ВОЄВОДСТВА).....	189
Шпичко Інна. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ТА УМОВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ	193
Ярославцева Кристина, Смужаниця Діана. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	196

CONTENT

Avramenko Kvitoslava. THEORETICAL PRINCIPLES OF INNOVATIVE TRAINING OF TEACHERS IN THE SYSTEM OF HIGHER PEDAGOGICAL EDUCATION OF UKRAINE.....	7
Almashy Ivan. PECULIARITIES OF ECOLOGICAL CULTURE FORMATION OF ENVIRONMENTALLY-ORIENTED YOUTH IN THE ACTIVITY OF REGIONAL CIVIL ORGANIZATIONS	9
Babynets Myroslava. VERBAL AND NON-VERBAL MEANS OF COMMUNICATION IN MANAGEMENT	13
Bartosh Olena. TO THE ISSUE OF THEORETICAL TRAINING OF SOCIAL WORK BACHELORS IN GREAT BRITAIN	14
Bedevelska Mariana. PEDAGOGICAL TECHNOLOGY OF FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE TEACHERS PEDAGOGICAL MASTERSHIP BASED ON THE BASIS OF COMPETENCE APPROACH	18
Bygar Lyubomyr. SOME ASPECTS OF HISTORICAL STAGES OF DEVELOPMENT OF THERAPEUTIC PHYSICAL TRAINING IN THE SYSTEM OF EDUCATION	21
Bychok Alla. POLICULTURAL EDUCATION IN THE USA: COMMON GOALS IN LEARNING ENGLISH AND NATIVE LANGUAGE	23
Bilorus Andriy. INFORMATION ENVIRONMENT AS ONE OF THE FACTORS OF INFORMATION CULTURE FORMATION OF FUTURE BORDER GUARD OFFICERS	26
Blazhuk Olexandr, Ostrovska Nadiya. DISTANCE EDUCATION AS A CONTEMPORARY FORM OF HIGHER EDUCATION	28
Bodrug Natalia. MODEL OF FORMATION OF PEDAGOGICAL SKILLS OF FUTURE TEACHERS ON HUMANITARIAN DISCIPLINES BY MEANS OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES	30
Vodiana Olga. ORGANIZATION OF PRACTICE IN TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS FOR THE SOCIAL SUPPORT OF FAMILIES WITH CHILDREN UNDER THE CARE	34
Gaponova Elena. METHODS AND FORMS OF DEVELOPMENT OF INFORMATION AND COMMUNICATION SKILLS IN PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN THE SYSTEM OF POST-GRADUATE EDUCATION	37
Hinsirovska Iryna. «ORGANIZATION OF SUCCESSFUL ACTIVITY» AS A SPECIAL COURSE IN TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN HIGHER TECHNICAL EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	39
Hodovanets Natalia. COMMUNICATIVE METHOD AS A MEANS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING	42
Horishna Nadiya. PECULIARITIES OF FUNCTIONING OF MODERN SYSTEM OF SOCIAL SERVICES PROVISION FOR THE ELDERLY IN UKRAINE	44
Demchak Marianna. IDEAS OF MULTICULTURALISM OF EDUCATORS OF THE ENLIGHTENMENT AGE IN THE PRACTICE OF MULTICULTURAL EDUCATION OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS.....	47
Demyanchuk Mykhaylo. SPECIFICITY OF TRAINING OF NURSERY BACHELORS FOR THE PROFESSIONAL ACTIVITY	50
Yegorova Veronica. MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES AS A METHOD OF DEVELOPMENT OF TEACHERS OF THE INSTITUTES OF HIGHER EDUCATION IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES IN HIGHER EDUCATION	52
Karbovanets Olena. PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL BASIS FOR THE FORMATION OF KNOWLEDGE	55
Kobryi Olga, Broda Mariana. DEVELOPMENT OF THE IDEA OF DEMOCRATIZATION OF THE CONTENT OF TEACHER EDUCATION DURING THE SECOND HALF OF THE 20 TH CENTURY	57
Kozolup Mariya. INTERDISCIPLINARY APPROACH TO THE DEVELOPMENT OF ACADEMIC COMMUNICATIVE COMPETENCE IN THE STUDENTS OF NATURAL SCIENCES OF THE USA UNIVERSITIES.....	60
Kozubovska Irina. PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF SCHOOL COUNSELLING SERVICE SPECIALISTS IN THE USA.....	63
Kozubovskyy Rostyslav. ANALYSIS OF ACTIVITIES OF SUBJECTS OF DEVIANT BEHAVIOR PREVENTION OF ANDER-AGED	65
Korolova Tetyana. MODEL OF FORMATION OF PROFESSIONAL AND ETHICAL CULTURE OF A FUTURE DOCTOR IN THE PROCESS OF HUMANITARIAN TRAINING	66
Koshmanyuk Mariana. THE SPECIFICITY OF FORMATION OF HEALTHY LIFESTYLE IN STUDENTS IN CONDITIONS OF HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT	69
Kravchyna Tetyana. TO THE ISSUE OF SELECTION OF EDUCATIONAL MATERIAL IN ENGLISH.....	73
Kulchytskyj Vitaliy. PHILOSOPHICAL-WORLD OUTLOOK PRECONDITIONS OF DEVELOPMENT OF PATRIOTIC EDUCATION IN UKRAINE (HISTORICAL ASPECT).....	76
Labinska Bogdana USAGE OF METHODOLOGICAL IDEAS OF KARL TUMLIRZ DURING THE IMPLEMENTATION OF THE DIRECT METHOD OF TEACHING GERMAN IN BUKOVYNA (2 nd half of the 19 th century – 1 st half of the 20 th century)	79
Levrints Marianna. GOALS IN THE STRUCTURE OF MOTIVATION OF PROSPECTIVE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS	82
Leshchuk Galyna. COOPERATION OF SCHOOL AND FAMILY IN CAREER DEVELOPMENT WITH STUDENTS	84
Logvynenko Tetyana. HIGHER EDUCATION IN DENMARK, NORWAY AND SWEDEN IN THE MODERN EUROPEAN CONTEXT	86
Martiniv Oleg. THE SPECIFICITY OF TRAINING OF FUTURE ECONOMISTS TO MAINTAINANCE OF HEALTH BY POPULARIZATION OF HEALTHY LIFESTYLE	89
Marfynets Nadiya. GROUNDING THE CONTENT OF THE LITERARY LOCAL STUDIES FOR THE 5 GRADES OF SECONDARY SCHOOLS OF TRANS-CARPATHIA	92
Mashkarynets-Butko Anzhelika. LABOUR EDUCATION OF CHILDREN AND YOUTH IN RESIDENTIAL CARE INSTITUTIONS OF TRANS-CARPATHIA.....	95
Meshko Galyna THE COURSE «PROFESSIONAL TEACHER'S HEALTH» IN THE SYSTEM OF FUTURE TEACHERS' TRAINING FOR HEALTHY ACTIVITY.....	98
Mykhailyshyn Uliana. THE DEVELOPMENT OF LINGUISTIC EDUCATION IN COSSACK PERIOD.....	100

Myaskovskyy Mykhaylo. ORGANIZATION AND REFORM OF PEDAGOGIC EDUCATION IN AN INTERNATIONAL CONTEXT	103
Nakhayeva Yaryna. TERMINOLOGICAL ANALYSIS OF BASIC CONCEPTS IN THE IMPLEMENTATION OF COMPETENCE APPROACH IN TRAINING OF FUTURE DOCTORS	106
Novakova Lyubov. THE SPECIFICITY OF HEALTH CULTURE FORMATION OF FUTURE DOCTORS IN SPECIALIZED MEDICAL GROUPS	109
Omelchuk Alexander. PEDAGOGICAL RATIONALE OF THE STRUCTURE AND CONTENT OF STUDIES OF HIGH-SCHOOL STUDENTS ON SPECIALIZATION «ART PROCESSING OF THE MATERIALS»	111
Opachko Magdalyna. COMPREHENSIVE APPROACH IN THE FORMATION OF METHODOLOGICAL SKILLS OF PHYSICS TEACHER ..	114
Pavlenko Anatoliy. THEORETICAL BASIS AND IMPLEMENTATION OF CONTEXTUAL TEACHING PRACTICE: PROSPECTS FOR DEVELOPMENT	117
Pavlyshyn Galyna. MODEL OF FOREIGN LANGUAGE PHONETIC COMPETENCE FORMATION IN MEDICAL STUDENTS IN PROFESSIONAL ENGLISH LEARNING	119
Palyhata Eleanora. PREPARING OF PRIMARY SCHOOL PUPILS TO THE LEARNING OF PUNCTUATION IN DIALOGIC TEXTS AND REPLICAS	122
Pasichnyk Olena. THE SPECIFICITY OF USING THE SIMULATION GAMES AT FOREIGN LANGUAGE LESSONS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS	125
Petryshyn Lyudmila. MEANINGFUL ASPECT OF CREATIVITY FORMATION OF FUTURE SOCIAL WORKERS AS COLLATERAL EFFECTIVENESS OF THEIR PROFESSIONAL ACTIVITIES	127
Polishchuk Vira. TECHNOLOGIES OF MEDICAL AND SOCIAL WORK IN SOCIAL WORKERS ACTIVITIES	131
Polishhuk Yuriy. LEGAL FUNDAMENTALS FOR SOCIO-PEDAGOGICAL ACTIVITY AS A BASIS OF THE PROFESSIONAL FORMATION OF SOCIAL PEDAGOGUES	134
Popovych Iryna. PECULIARITIES OF TEACHER-RESEARCHER TRAINING IN GREAT BRITAIN	137
Poplavska Olena. THE SPECIFICITY OF MATHEMATICAL TRAINING OF ECONOMISTS	138
Prykhodkina Nataliya. USING THE TECHNOLOGY OF "FLIPPED CLASSROOM" IN PROFESSIONAL ACTIVITIES OF HIGHER SCHOOL TEACHERS	141
Pryshliak Oksana. THE SPECIFICITY OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF SPECIALISTS OF SOCIAL AND PEDAGOGICAL SPHERE	144
Ratynska Oksana. FORMATION OF RESPONSIBLE ATTITUDE TOWARDS HEALTH IN ADOLESCENTS	147
Ryabets Iryna. THE PHASES OF DEVELOPMENT OF PR-EDUCATION IN THE FIELD OF HIGHER EDUCATION IN UKRAINE (from 1991 to 2014)	150
Serkhovets Sergiy. THE STRUCTURE OF READINESS OF FUTURE LAW ENFORCEMENT OFFICERS' FOR ORGANIZING OF CANINE SUPPORT OF OPERATIONAL AND SERVICE ACTIVITY	153
Slozanska Ganna. SUPERVISION IN SOCIAL WORK: BASIC PRINCIPLES AND APPROACHES	155
Smuk Oksana Kozubovskyy Maxim. SOCIAL PROBLEMS OF MODERN YOUTH UKRAINE IN CONDITIONS OF TRANSFORMATION OF POLITICAL AND SOCIAL-ECONOMIC SYSTEMS	159
Sopotnytska Olena. PROVIDING THE CHOICE OF OWN EDUCATIONAL TECHNOLOGY WITH TAKING INTO ACCOUNT OF PERSONALITY ABILITIES AND INDIVIDUAL FEATURES IN THE TRAINING OF FUTURE PHYSICAL CULTURE TEACHERS	161
Soroka Olga. CHILD DRAWING: CHARACTERISTICS, ABILITIES	164
Suslov Taras. STRUCTURAL AND FUNCTIONING MODEL OF FORMATION OF PROFESSIONAL AND ENVIRONMENTAL READINESS OF FUTURE BORDER GUARD OFFICERS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING	167
Trukhan Maria. MODEL OF FORMATION OF FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES READINESS TO THE SOLVING OF PROFESSIONAL CONFLICTS	170
Khmurynska Tetyana. ANALYSIS OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGY OF FORMATION OF SOCIAL-PROFESSIONAL MATURITY OF FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES	173
Tsarenko Oksana. THEORETICAL APPROACHES TO THE ORGANIZATION OF SCIENTIFIC ACTIVITY INSTRUCTORS OF HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS	176
Tsvyak Larissa. PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS OF EFFECTIVE FOREIGN LANGUAGES TEACHING TO ADULTS	178
Chudyk Andriy, Didenko Oleksandr. NATURE, CONTENT, FEATURES AND STRUCTURE OF READINESS FUTURE BORDER GUARD OFFICERS TO USE OF SPECIAL MEANS AND MEASURES OF PHYSICAL INFLUENCE IN THE OPERATIONAL AND SERVICE ACTIVITY	

ЦІЛІ В СТРУКТУРІ МОТИВАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Леврінц Маріанна Іванівна
м.Берегово

У статті здійснено аналіз цілей та намірів майбутніх вчителів іноземних мов, які є важливою складовою мотивації професійно-педагогічної діяльності. Зроблено спробу застосування доробку теорії постановки цілей у площині дослідження професійного становлення педагогічних працівників. Вивчення цілей дозволяє ближче підійти до розуміння сутності навчально-професійної діяльності майбутніх педагогів та виконує прогностичну функцію. Перспективним напрямком подальших досліджень у даному розрізі є вивчення умов ефективної постановки навчально-професійних цілей студентами, які сприятимуть їх особистій цілі та професійному саморозвитку.

Ключові слова: цілі, теорія постановки цілей, майбутній вчитель, мотивація

Вивчення професійної підготовки майбутніх педагогічних працівників не є повним без аналізу цілей та намірів суб'єктів професійної діяльності, позаяк цілі є прямою проекцією професійної і навчальної мотивації, визначаючи спрямування та інтенсивність будь-якої діяльності.

Цікавим в контексті дослідження професійно-педагогічної та навчальної мотивації є теорія цілепокладання, яка дозволяє вивчати вектор руху та, певною мірою, якість професійного становлення. Вивчення постановки цілей як мотиваційного чинника представлено у працях таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як С.Занюк, Н.Хмель, Ю.Швалб, Е.Локе, Г.Латам, К.Мосхолдер і т.д. [1; 2; 8; 9; 10]. Наразі триває пошук можливостей застосування доробку даної мотиваційної теорії у сфері підготовки фахівців педагогічного напрямку.

Мета нашого дослідження полягає у здійсненні аналізу професійних цілей майбутніх вчителів іноземних мов, як основного керуючого механізму їх професійного становлення (на прикладі студентів Закарпатського угорського інституту ім. Ракоці Ференца II).

У загальнонауковому розумінні, ціль виступає в якості мотиву діяльності, виражаючи її бажаний результат та спосіб досягнення.

Основоположними для теорії постановки цілей є категорії потреби та мети як основних пускових механізмів людської діяльності. Тобто, потреби виконують роль цілей, на досягнення яких спрямовані зусилля індивіда. Цілі спрямовують та підтримують залучення індивіда до виконання певного завдання [9, с. 157-189].

Характерними ознаками цілей є змістовність та інтенсивність [9], тобто їх специфіка, рівень складності і т.д. та процес визначення мети, спосіб її досягнення, рівень домагань та докладених зусиль.

На думку Е.Локе та Г.Латам, цілі керують діяльністю за допомогою чотирьох механізмів. По-перше, цілі визначають спрямованість діяльності, сприяють концентрації уваги та зусиль на її досягнення. Для прикладу, студенти працювали більш цілеспрямовано над завданнями, виділеними як цілі навчання, на відміну від нецільових завдань [11, с.706]. По-друге, цілі виконують енергійну функцію. Ускладнені цілі змушують індивідів затрачати більше зусиль, ніж цілі, досягнення яких не є складним. По-третє, цілі проявляються у наполегливості. Індивіди працюють старанніше та довше, за умови необмеженості у часі та достатнього рівня складності цілей [7, с.260-264]. По-четверте, цілі мають безпосередній вплив на діяльність, виявляючись у її активації, більшій допитливості та виборі ефективних стратегій досягнення мети.

У спробі пояснити співвідношення між цілепокладанням та мотивацією, вчені дійшли наступних висновків. Для того, щоб мета призводила до активації діяльності, індивід повинен зробити чіткі наміри щодо необхідності її досягнення [10], оскільки без

цього мета сама по собі не може впливати на продуктивність виконання завдання.

Багато вчених вказують на взаємозалежність між чітко окресленими цілями та рівнем ефективності виконання завдання [3; 10]. Чітко сформульована мета сприяє інтенсивному виконанню завдання, оскільки індивід реальніше може оцінити зусилля, які йому необхідно докласти для досягнення бажаного. Вона також формує почуття власної компетентності, оскільки індивід може порівняти свої досягнення із чіткою системою цілей та відчувати задоволення, гордість за досягнуті успіхи.

Наступний фактор, який має опосередкований зв'язок із мотивацією, – це складність визначеної мети. Занадто спростовані завдання, так само як непосильно складні завдання, які неадекватно співвідносяться із уявленнями індивіда про власні можливості, знижують рівень мотивації [13, с. 281-303].

Дані дослідження К. Ботеріл [4] дають можливість простежити вплив способу цілепокладання на мотивацію. Як з'ясувалось, завдання достатньої складності та чітко окреслена мета є потужними чинниками продуктивності виконання завдання. Крім того, вчений виявив, що дані чинники дають найкращі результати за умови їх співвіднесеності з цілями групи.

У багатьох працях підкреслюється важливість керованого цілепокладання. Так, К. Мосхолдер [12, с.202-210], пояснює, що таким чином можна зацікавити індивідів із низьким рівнем мотивації до процесу виконання завдань.

Для підкріплення дії цілепокладання необхідним є зворотний зв'язок, який допомагає індивіду оцінити достоїнства та недоліки власної діяльності [11, с. 125-152]. Зворотний зв'язок також сприяє збалансуванню очікуваного індивідом ступеню успішності та встановленого посередником, в ролі якого може виступати викладач, або будь-яка інша кваліфікована особа [5, с. 345-361].

Перейдемо до вивчення професійних цілей та намірів майбутніх вчителів іноземних мов, які справляють вагомий вплив на процес професійного становлення. Дослідження проводилось за участю 84 студентів 1-4 курсів, представників угорської етнічної меншини, які навчаються в Закарпатському угорському інституті імені Ракоці Ференца II за напрямом підготовки „Філологія (англійська мова і література)” у 2012/2013 навчальному році.

За інструмент дослідження було взято методика С. Джізес [6], розроблену на засадах мотиваційних теорій типу „очікування-цінності” (expectancy-valence). Головним завданням методики є вивчення професійних цілей шляхом врахування їх корисності та шансів реалізації у професійній діяльності працюючими та майбутніми вчителями. Дані представлено у таблиці 1.

Таблиця 1.

Професійні наміри майбутніх вчителів англійської мови

Оберіть одне з тверджень, яке найточніше визначас ваші професійні наміри:	%
1.Я хочу залишатись вчителем протягом всієї кар'єри	19
2.Я хочу спочатку попрацювати вчителем, але з часом, можливо, зміну професію	45
3.Я не хочу працювати вчителем	36

Дослідження показало, що для студентів іноземного відділення характерна досить негативна професійна установка. Із даних таблиці випливає, що тільки 19% респондентів чітко визначилися у своїх професійних намірах.

У таблиці 2. відображено результати вивчення професійних цілей майбутніх учителів іноземної мови.

Особливості професійних цілей майбутніх учителів іноземної мови

Як майбутньому вчителю, для мене справді важливо ...	Неважливо		Досить важливо		Важливо		Дуже важливо	
	%	Рангове місце	%	Рангове місце	%	Рангове місце	%	Рангове місце
1.стати хорошим фахівцем	-		3,5	11	55	7	41,5	5
2.добре почуватись	-		12	9	48	12	40	6
3.якомога краще виконувати свої обов'язки	4	3	19	5	61	6	16	20
4.досягти хороших результатів та успіхів у роботі	-		19	5	55	7	26	12
5.отримувати професійне задоволення	-		4	10	77	1	19	19
6.бути сучасним	-		13	8	61	6	26	12
7.вміло передавати знання	-		16	6	51,5	9	32,5	8
8.бути товаришем своїх учнів	10	2	40	2	25	15	25	13
9.налагодити добрі стосунки з учнями	-		16	6	40	14	44	4
10.готувати учнів до життя	3,5	4	3,5	11	63	5	30	11
11.щоб учні вчилися	-		-		74	2	26	12
12.сприяти покращенню якості навчання	3	5	13	8	52	8	32	9
13.навчати учнів	-		-		52	8	48	2
14.допомагати учням	-		3,5	11	48	12	51,5	1
15.допомогти учням відчутти, що вони досягли успіхів	-		3,5	11	51,5	9	45	3
16.щоб учні мали приємні спогади про мене	-		40	2	50	11	10	22
17.щоб учні отримали всебічний розвиток	-		19	5	68	3	13	21
18.вміти навчати учнів у цікавій формі	-		19	5	45	13	36	10
19.щоб вчительська професія отримала належне визнання	-		30	4	64	4	6	24
20.щоб освіта була доступною всім	-		42	1	51,5	9	6,5	23
21.працювати в сприятливих умовах у школі	4	3	15	7	55	7	26	12
22.працювати в класі з невеликою кількістю учнів	13	1	34	3	40	14	13	21
23.щоб учні мали кращі умови навчання	-		19	5	51	10	30	11
24.мати фінансову стабільність	-		19	5	48	12	33	7

1-7 – компетентність, успіх, професійне задоволення

8-18 – стосунки з учнями

19-24 – умови місця роботи

Які професійні цілі дана категорія майбутніх вчителів буде намагатись втілити в життя, випливає з даних таблиці. Аналіз згрупованих кластерів свідчить, що найвищий коефіцієнт „корисності” отримали професійні цілі налагодження добрих стосунків з учнями. Отже, для студентів ЗУІ характерним є гуманістичний тип спрямованості, що є сприятливою умовою формування професійної мотивації.

Друге рангове місце посідає кластер професійних цілей, який виражає важливість та ймовірність досягнення успіху в педагогічній кар'єрі, компетентність та професійне задоволення. Умови майбутнього місця працевлаштування ще не привертають особливої уваги студентів.

Ранжування виділених професійних цілей виявило, що студенти понад усе прагнуть отримувати професійне задоволення та мати стараних учнів. Допомога учням, їх навчання та досягнуті академічні успіхи, добрі стосунки з дитячим колективом, всебічний розвиток та підготовка їх до життя є тим ядром, навколо якого згруппувались решта професійних цілей опитаних. Студенти також прагнуть досягти високого рівня професіоналізму, професійного зростання, самовдосконалення та успіхів у роботі. Особливого значення опитані надають отриманню належного ви-

знання вчительської професії, одному з факторів, який відлякує молодь від школи.

Аналіз вільних висловлювань студентів дозволив зробити деякі узагальнення. Важливими професійними цілями студентів є:

- 1) навчання учнів та передача знань;
- 2) поглиблення власних знань та розширення загального кругозору;
- 3) налагодження добрих стосунків з учнями;
- 4) навчання учнів у цікавій формі;
- 5) повага учнів, колег, батьків;

Підсумовуючи результати дослідження зазначимо, що вектором руху професійного становлення майбутніх вчителів іноземних мов, в ролі якого виступають професійні цілі, є спрямованість на особистість учня, професійне зростання та саморозвиток. Для опитаних характерним є гуманістичний тип спрямованості, що є сприятливою умовою формування професійної мотивації.

Вивчення цілей дозволяє ближче підійти до розуміння сутності навчально-професійної діяльності майбутніх педагогів та виконує прогностичну функцію. Отримані дані дослідження вказують на ті аспекти професійної підготовки, які узгоджуються із особистими цілями студентів та завданням підготовки педагогічних кадрів у системі вищої освіти. Перспективним напрямком подальших досліджень у даному розрізі є вивчення умов ефективної постановки навчально-професійних цілей студентами, які сприймають їх особистісному та професійному саморозвитку.

Література та джерела

1. Хмель Н.Д. Психологические условия интериоризации целей в учебной деятельности: дис. ... канд. психол. наук / Н.Д. Хмель. – Одесса, 1994. – 220 с.
2. Швалб Ю.М. Психологические модели целопологания / АПН Украины. Институт психологии им. Г.С.Костюка / Ю.М.Швалб. – К.: Стило, 1997. – 240 с.
3. Bandura A. Self-efficacy : The exercise of control / A.Bandura. – New York : W.H.Freeman, 1997. – 604 p.
4. Botteril C. Goal setting and performance on an endurance task. Paper presented at the conference of the Canadian Association of Sports Science / C.Botteril. – Winnipeg, Manitoba, Canada, 1977 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://coachsci.sdsu.edu/csa/vol22/botteril.htm>
5. Ilgen D. R. Satisfaction with performance as a function of the initial level of expected performance and the deviation from expectations / D.R. Ilgen // Organizational Behaviour and Human Performance. – 1971. – N 6. – P.345-361
6. Jesus S.N. Teachers' and preservice teachers' professional goals and motivation. Paper presented at the 18th Annual Conference of the Association for Teacher Education in Europe, June / S. N. Jesus. – Lisbon, 1993.
7. LaPorte R. Role of performance goals in prose learning / R.LaPorte, R.Nath // Journal of Educational Psychology. – 1976. – Vol.68. – P. 260–264.
8. Latham G.P. Implications of goal-setting theory for faculty motivation. In Bess J.L. (ed.) Teaching well and liking it : Motivating faculty to teach effectively / G. P. Latham, S. Daghighi, E. A. Locke. – Baltimore : John Hopkins University Press, 1997. – P.42-125
9. Locke E.A. Toward a theory of task motivation and incentives / E.A.Locke // Organizational behaviour and human performance. – 1968. – N3. – P. 157 – 189.
10. Locke E.A. A theory of goal setting and task performance / E.A.Locke, G.P.Latham. – Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall, 1990. – 544 p.
11. Locke E.A. Goal setting and task performance: 1969-1980 / [E.A.Locke, K.N.Shaw, L.M.Saari, G.P.Latham] // Psychological Bulletin. – 1981. – Vol.90. – P.125-152

12. Mossholder K.W. Effects of externally mediated goal setting on intrinsic motivation: A laboratory experiment / K.W. Mossholder // Journal of Applied Psychology. – 1980. – Vol.65. – P.202-210
13. Steers R.M. The role of task-goal attributes in employee performance / R.M. Steers, L.W. Porter // Psychological Bulletin. – 1974. – Vol.81. – P. 434 – 452.

В статті аналізуються цілі і намерення майбутніх учителів іноземних мов, які є важливою складовою частиною мотивації професійно-педагогічної діяльності. Сделана спроба застосування деяких наукових досягнень теорії постановки цілей в області дослідження професійного становлення майбутніх педагогів. Дослідження професійних цілей майбутніх фахівців дозволяє більш глибоко вивчати особливості їх навчально-професійної діяльності.

Ключеві слова: цілі, теорія постановки цілей, майбутній учитель, мотивація

The article is devoted to the analysis of goals and intentions of prospective foreign language teachers as an important component of professional motivation. An attempt has been made at applying findings of the goal-setting theory in the field of teacher education research. The study of pre-service teachers' goals suggests deeper insight into their learning and professional activity.

Key words: goals, goal-setting theory, prospective teachers, motivation

УДК 37.048.45

ВЗАЄМОДІЯ ШКОЛИ ТА СІМ'Ї У ПРОФОРІЕНТАЦІЙНІЙ РОБОТІ З УЧНЯМИ

Лещук Галина Василівна
м. Тернопіль

Теоретичні засади налагодження співпраці між школою та сім'єю в процесі профорієнтаційної роботи, розглянуті в статті, дозволили виявити основні проблеми та труднощі, притаманні цьому процесу, охарактеризувати дотичні до проблеми професійного вибору сфери впливу батьків та педагогів, окреслити пріоритетні напрями та форми взаємодії між вчителями, психологами, соціальними педагогами та батьками, спрямовані на ефективне вирішення завдань професійного самовизначення учнів, визначити перспективи подальшої взаємодії школи та сім'ї, головним завданням якої є сприяння усвідомленому професійному вибору дітей.

Ключові слова: профорієнтаційна робота, професійне самовизначення, професійний вибір.

Вступаючи в активне самостійне життя, кожне молоде покоління вирішує для себе проблеми життєвого, професійного і соціального вибору. Професійне самовизначення в сучасному світі виступає найважливішим аспектом особистісного розвитку і повноцінної життєдіяльності людини. Традиційні способи професійної орієнтації, поширені в стабільному суспільстві, стають неефективними в умовах економічної і соціальної нестабільності українського суспільства в умовах складного процесу становлення ринкових відносин у сфері праці й освіти. Тому результатом професійного самовизначення школярів у сучасних умовах має стати готовність до професійного і кар'єрного зростання, а також освіти упродовж усього життя, здатність самостійно ставити цілі та визначати етапи їх досягнення, оптимально використовуючи при цьому наявні ресурси. Найважливішою метою комплексної соціально-педагогічної діяльності із залученням школи та сім'ї є надання допомоги учням у правильній побудові життя і реалізації професійних планів.

Різним аспектам профорієнтаційної роботи у школі присвячені наукові праці Ю. Гільбуха, В. Єндальцева, М. Захарова, Л. Йовайші, Є. Клімова, Н. Побірченко, В. Сахарова, В. Симоненко, М. Скаткіна, Д. Сметаніна, Б. Федоришина, С. Чистякової. Проблема професійного самовизначення досліджувалася К. Абульхановою-Славською, Л. Божович, В. Бодровим, О. Бондарчук, Н. Воляннюк, М. Гінзбургом, Л. Карамушкою, П. Лушиним, О. Киричуком, І. Коном, Т. Кудрявцевою, М. Пряниковим. Проблема професійного вибору школяра є ключовою у наукових доробках О. Вітківської, Е. Головахи, Г. Костюка, О. Турініної, П. Шавіра, В. Ярошенка та інших.

Мета дослідження: дослідити особливості взаємодії школи та сім'ї у профорієнтаційній роботі з учнями.

Людина не народжується особистістю, вона стає нею в про-

цесі соціалізації, тобто засвоєння суспільного життя і трудового досвіду. Хронологічно першим і одним з найбільш впливових факторів формування особистості є сім'я. Як соціально організоване об'єднання людей сім'я в своїх проявах і функціях не обмежується лише рамками сумісної життєдіяльності її членів, а знаходиться в тісному зв'язку з різними сферами і сторонами суспільного життя. Ці дві найбільш важливі форми буття сім'ї у науковій літературі прийнято позначати поняттями «соціальний інститут» і «мала соціальна група». Поняття «соціальний інститут» розкриває роль сім'ї в суспільстві та її взаємозв'язок з соціальною макросистемою. Поняття «мала соціальна група» визначає систему міжособистісних відносин в сім'ї. Не дивлячись на відносну автономію та якісні відмінності цих форм, викликані різними рівнями відносин (у одному випадку – індивіда та сім'ї, в іншому – суспільства та сім'ї), вони існують як дві складові єдиного цілого [3, с. 98]. При цьому інституційна форма буття сім'ї, що виражає її безпосередній зв'язок з суспільством, багато в чому визначає структуру й особливості внутрішньо сімейних відносин, тобто накладає відбиток на функціонування сім'ї як малої соціальної групи. З цієї точки зору умови сім'ї розглядаються як мікросоціальне середовище, в якому починається соціалізація дитини. Крім сім'ї, провідним соціальним інститутом, що суттєво впливає на процес формування особистості, є школа. Навчання в загальноосвітній школі є необхідною умовою подальшої соціалізації дитини. Школа як соціальний інститут, з одного боку, виконує певні статусні функції, а з іншого боку, представляє мікросередовище з певною системою міжособистісних відносин, відмінних від сімейних взаємин [2].

Не менш важлива роль сім'ї й у вирішенні профорієнтаційних завдань. Участь сім'ї як соціального і виховного інституту підкреслює подвійність профорієнтації – як проблеми суспільної та педагогічної. У сім'ї формується відношення дитини до праці, необхідні навички й уміння. Залучаючи дітей до різної діяльності в час дозвілля, організовуючи відвідини виставок, музеїв, розмовляючи з дітьми про свою професійну діяльність, а також близьких людей, родичів, батьки знайомлять дітей з різними професіями, дають можливість розширити коло своїх інтересів, спробувати свої сили в різних видах трудової діяльності.

Величезну допомогу батьки можуть надати у вирішенні проблем професійної орієнтації, якщо допоможуть дітям і підліткам в зборі необхідної інформації як про свою професію, так і про ті професії, якими діти цікавляться. Дана інформація може включати:

- загальні відомості про професію;
- характеристику процесу праці;
- санітарно-гігієнічні умови праці;
- психофізіологічні вимоги професії до людини;

Наукове видання

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія

**ПЕДАГОГІКА
СОЦІАЛЬНА РОБОТА**

Випуск 30

Комп'ютерна верстка

Тополянський С.І.

Статті подані в авторській редакції

**Здано до набору 20.04.2014. Підписано до друку 30.04.2011.
Формат 60x84/8. Папір офс. Гарнітура Arial Narrow.
Друк офс. Ум. друк. арк. 23,44.
Наклад 300 прим. Замовлення №38.**

**Видавництво УжНУ «Говерла»
88000, м. Ужгород, вул. Капітульна, 18. Тел. 3-33-48
Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців
виготівників, і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія 3т №32 від 31 травня 2006 року**